

Канд. екон. наук Кузнєцова Т. В.

*Національний університет водного господарства та природокористування  
(Україна)*

## **ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

Швидке поширення процесів економічної глобалізації на світових ринках вимагає формування ефективної інноваційної стратегії як передумови підвищення конкурентоспроможності високотехнологічної продукції і інноваційного потенціалу в цілому. На ефективність інноваційної стратегії впливає цілий ряд факторів, серед яких основними є: наявність висококваліфікованих науково-технічних кадрів, результативність науково-дослідних робіт, використання сучасної дослідно-експериментальної бази, активна патентно-ліцензійна діяльність, висока частка інноваційної продукції в структурі виробничої програми підприємств та контроль і регулювання інноваційної діяльності. В більшості країн світу інноваційна стратегія побудована на засадах новітнього технологічного укладу і передбачає оцінювання інноваційних можливостей підприємства з точки зору сприятливості інвестиційного клімату в країні, впровадження нових енергозберігаючих технологій, диверсифікація виробництва, використання нових видів сировини і матеріалів, виробництво екологічно чистої продукції, раціональне використання матеріально-технічних, інформаційних, трудових і фінансових ресурсів. Зарубіжні країни з високорозвиненою ринковою економікою використовують різноманітні інноваційні стратегії в залежності від особливостей форм і методів стратегічного управління в національній економіці. У цьому контексті, позитивним є досвід таких країн як Німеччина, Франція, США, Великобританія, які активно впроваджують інноваційну «стратегію нарощування» [1]. При цьому ключову роль відіграє як власний науково-технічний потенціал цих країн і інтеграція фундаментальних наукових розробок з виробництвом, так і залучення іноземних фахівців для створення інноваційних продуктів. Насамперед, на регіональному рівні, у формі регіональних інноваційних кластерів і бізнес-інкубаторів. На відміну від США, Велика Британія при розробці інноваційної стратегії орієнтується на задоволення попиту на інновації. В державному секторі економіки набула поширення програма так званого «електронного уряду», яка ставить на меті

підвищення комп'ютерних знань персоналу в сфері інноваційно-інформаційних технологій. Британський уряд фінансує велику кількість компаній, які продукують інтелектуальні інновації для бізнесу. Право на володіння інтелектуальною власністю належить компанії-розробнику, а державні структури отримують права на її використання на підставі контракту. У Швеції широко розвинений ринок венчурного капіталу. Особливість інноваційної стратегії цієї країни є висока державна підтримка і стимулювання науково-дослідних робіт, комерціалізація результатів наукових досліджень, розвиток інноваційного підприємництва, інтернаціоналізація вищої освіти і фундаментальних розробок, трансферт технологій. У цьому контексті варто зазначити досвід Франції у формуванні національної інноваційної стратегії в умовах економічної глобалізації, характерною рисою якої є створення так званих «полюсів конкурентоспроможності». Це дозволяє бізнесу, університетам та дослідникам-розробникам працювати в єдиному інноваційному ланцюжку. Переможці національного тендеру, які одержали так званий статус «полюс конкурентоспроможності», отримують урядову підтримку у формі субсидій, податкових пільг і соціальних гарантій. В Іспанії основними напрямками державної інноваційної стратегії є реалізація проектів створення національних стратегічних консорціумів технологічних досліджень. Пріоритетними напрямками цієї інноваційної стратегії є широке використання різноманітних інструментів фінансування інновацій (венчурний капітал, банківське фінансування, державне фінансування); стимулювання інноваційної діяльності з використанням міжнародного досвіду; поглиблення територіальної кооперації; збільшення державного попиту на високотехнологічні інноваційні продукти. Новітні інноваційні стратегії Німеччини розробляються на принципах наноіндустрії, як правило на п'ять років, використовуючи досвід міжнародних партнерів. Сучасні нанотехнології сприяють економічному зростанню Німеччини, посилюють конкурентоспроможність галузей національної економіки на світових ринках і забезпечують швидку віддачу капіталу [2]. Як показує світовий досвід, в умовах економічної глобалізації все більшого розвитку набуває впровадження кластерних стратегій, реалізація яких передбачає наявність грантоутворюючих фондів, таких як: Національне Агентство планування (Франція), Національна рада з конкурентоспроможності (США), Програма кооперації (Велика Британія), консалтингові, маркетингові та брендингові компанії, створення бізнес-інкубаторів та технопарків

як промислових кластерів. Інноваційні стратегії країн ЄС як засіб забезпечення доступності до ресурсів, втілені в Європейській концепції технологічних платформ. Це дає їм можливість обирати стратегічні напрями наукових досліджень, розвивати ринок технологій, зосереджувати свою увагу на вирішення глобальних проблем, пов'язаних із наслідками зміни клімату, розвитком зеленої енергетики, забезпеченням енергетичної і продовольчої безпеки. Інноваційні стратегії «запозичення» використовує Китай та країни Південно-Східної Азії, які поєднують державну і ринкову форми економіки. Особливість цих стратегій полягає в тому, що ці країни, використовуючи дешеву робочу силу, освоюють випуск інноваційної продукції, яка раніше була випущена у високорозвинутих західних країнах, але здійснюють і власні науково-дослідні розробки. Це забезпечує їм успіх на світових товарних ринках і дозволяє втримувати вигідний для себе курс юаню до долара. Таким чином, розвинуті країни в умовах глобалізації і обмеженості ресурсів розробляють інноваційні бізнес-стратегії, які є запорукою підтримки належного рівня конкурентоспроможності національної економіки держави.

#### **Список використаних джерел:**

1. Jonathan Sallet and Ed Paisley Innovation Clusters Create Competitive Communities.
2. Huff Post Social News. 2009 September 21.
3. Bericht zur Technologischen Leistungsfähigkeit Deutschlands 2006. Berlin, 2006. 36 p.

**Канд. екон. наук Куряча Н. В.**

*Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)*

### **ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ІННОВАЦІЙ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ**

Електронне навчання – це ефективне використання інформаційних технологій у навчальному процесі. Це мультимедійна форма навчання, де студенти фізично відокремлені від освітнього закладу, а навчання відбувається у он-лайн формі. Викладачі курсу та технічні співробітники є частиною навчального закладу. Розглянемо електронне навчання з техніко-експлуатаційної точки зору, що також необхідно враховувати при впровадженні електронного навчання в навчальний процес. В даний час існує кілька систем, що відрізняються як з точки зору способу